Smart Officer ต้นแบบสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา

1. ชื่อ Smart Officer ต้นแบบ นายทินกฤต อินทแพทย์

2. Smart Officer ต้นแบบ สาขาการเลี้ยงหมูหลุม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา

3. คำจำกัดความ การลี้ยงสัตว์(หมูหลุม)เป็นตัวตั้งสำหรับการเกษตรปลอดสารเคมีสู่ปศุสัตว์อินทรีย์

4.ประเด็นที่แสดงถึงความโดดเด่นและมีการปฏิบัติที่ดี

1) ความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา การเลี้ยงสัตว์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง(การเลี้ยงหมูหลุม)

2) องค์ความรู้ของหน่วยงานที่เกษตรกรควรรู้

2.1 การจัดการเลี้ยงหมูหลุม

โรงเรือน

- **ลักษณะของโรงเรือน**
  1. ตั้งอยู่บนที่สูง หรือที่ลอน
  2. สร้างโรงเรือนตามแนวทิศทางของตะวันออก – ตะวันตก
  3. วัสดุมุงหลังคาควรเป็นวัสดุธรรมชาติระบายความร้อนได้ดี
  4. หลังคาสูง
     - เพิงหมาแหงน- เพิงหมาแหงนกลาย
     - แบบจั่ว
     - จั่ว 2 ชั้น
     - จั่ว 2 ชั้นกลาย

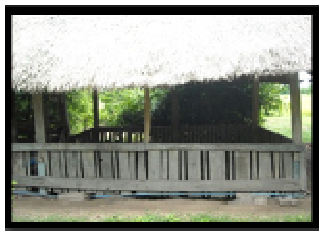

การเตรียมหลุม และพื้นคอกหมูหลุม

- ขุดดินออกไปทั้งหมด ให้ลึกประมาณ 90 เซนติเมตร
- ใส่วัสดุแทนดินที่ขุดออกไป วัสดุที่ใช้ได้แก่
  - ขี้เลื่อย หรือ แกลบหยาบ 100 ส่วน
  - ดินแดง ถ่านป่น ปุ๋ยมูลสัตว์ หัวเชื้อราขาว ๑๐ ส่วน
  - เกลือ 0.3 - 0.5 ส่วน
- ใช้น้ำหมักจุลินทรีย์ ๗ ชนิด อัตราส่วน 2 ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ 10 ลิตร ราดลงบนวัสดุรองพื้นให้ทั่ว
- ขั้นที่ 2 ทำเหมือนขั้นแรก ขั้นสุดท้ายโรยแกลบดิบ ปิดหน้าหนึ่งฝามือ

ปักไม้กลางหลุมสูง๔๕ ซม

โรยแกลบถึงระดับปลายไม้เกลี่ยให้เสมอ

ใส่ดินแดงแนวกึ่งกลางหลุม

เกลี่ยกระจายให้ทั่วผิว

ใส่ถ่านละเอียดเกลี่ยให้ทั่วทำเหมือนดินแดง

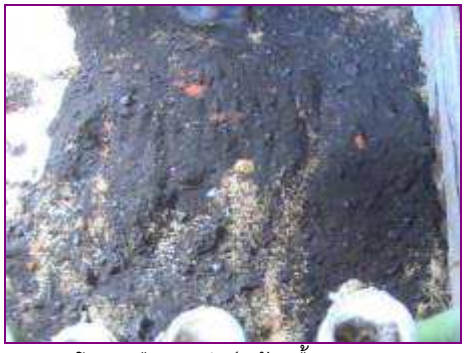

โรยเกลือ,มูลสัตว์แห้ง,เชื้อราขาว

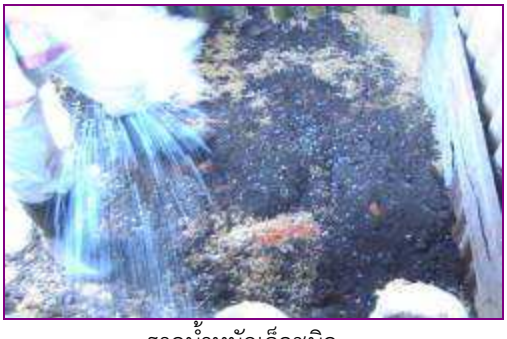

ราดน้ำหมักเจ็ดชนิด

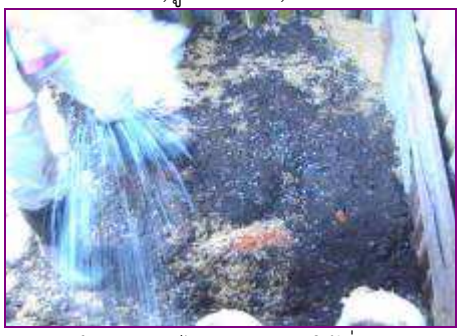

โรยเปลือกไข่บดละเอียดให้ทั่ว

โรยหัวเชื้อราขาว

โรยมูลสัตว์แห้ง,ปุ๋ยคอก เกลี่ยให้ทั่ว

รดด้วยน้ำหมักจุลินทรีย์เจ็ดชนิดให้ทั่ว

ทำชั้นที่ ๒ เหมือนชั้นแรก

ใส่แกลบทับบนเป็นชั้นสุดท้าย

เสร็จสิ้นขบวนการ

2.2 การจัดการด้านอาหาร

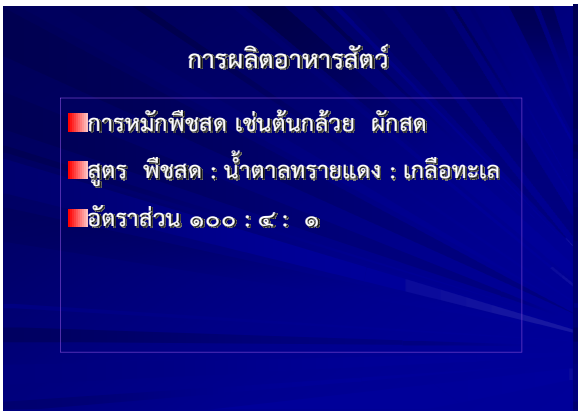

หมัก ๖๐ วัน

2.3 การจัดการสุขาภิบาล

ราดน้ำหมักชีวภาพเป็นประจำวันละครั้ง

ผสมน้ำหมักชีวภาพสมุนไพรให้กินตลอด

2.4 การทำน้ำหมักชีวภาพ

การทำน้ำหมักชีวภาพ ๓ ประเภท ๗ ชนิด

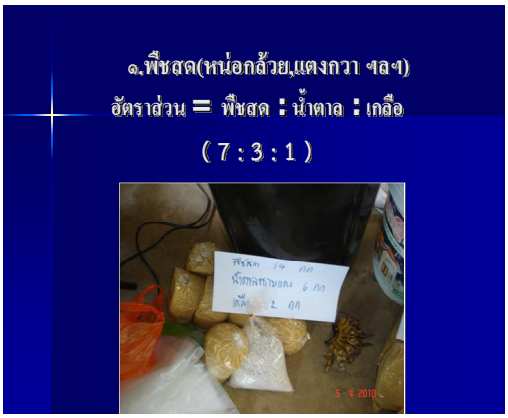

เตรียมหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ

โรยน้ำตาลลงบนกองพืชสด
น้ำตาล ๑.๕ ก.ก. คลุกจนน้ำตาลละลายหมด

บรรจุลงในถัง โรยเกลือ แล้วทับด้วยถุงพลาสติกใส่น้ำ
ปิดถังด้วยกระดาษฟาง

หมัก ๑ คืน , เติมเกลือ ๐.๕ ก.ก , น้ำตาล ๑.๕ ก.ก.
ปิดถังทิ้งไว้ ๘-๑๐ วัน

๒.ผลไม้สุก (อย่างน้อย ๓ ชนิด)
ผลไม้ ๑ ส่วน : น้ำตาล ๑ ส่วน

แบ่งน้ำตาลเป็น ๒ ส่วน
ส่วนที่ ๑ คลุกผลไม้ แล้วนำใส่ถัง
ส่วนที่ ๒ โรยทับลงไป

ปิดด้วยกระดาษฟาง ทิ้งไว้ ๘-๑๐วัน

๓.สมุนไพรไล่แมลง
(ใบสะเดาสด)

อัตราส่วน = สมุนไพร : น้ำตาล
(7 : 3)

หมัก ๘-๑๐ วัน

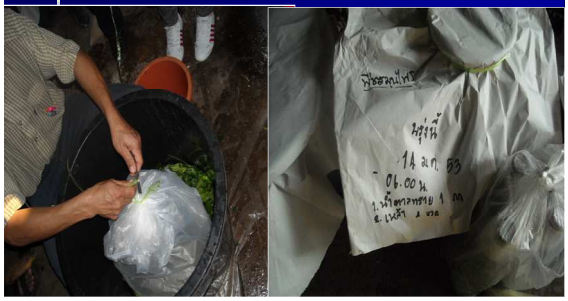

๔.แลคโตบาซิลลัส(นมเปรี้ยว)

น้ำซาวข้าวแช่ไว้ ๑ คืน : น้ำนมสด : น้ำตาลทรายแดง
(20:6:1/3)

เทน้ำซาวข้าวลงในนมสดแรงๆ ใส่น้ำตาลทรายแดง ปิดด้วยกระดาษทิ้งไว้ 8-10 คืน

เปิดกระดาษออก กวนจนน้ำตาลละลายหมด

กรอกใส่ขวด ๓ ใน ๔ ส่วน

๕.แคลเซี่ยม(เปลือกไข่)

เปลือกไข่ : น้ำซาวข้าว (1:10)

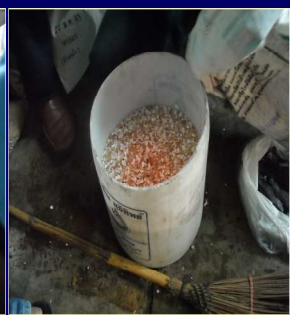

ปิดด้วยกระดาษทิ้งไว้ 8-10 วัน

๖.ฟอสฟอรัส(กระดูกสัตว์)
กระดูกสัตว์:น้ำซาวข้าว
(1:10)

เทน้ำซาวข้าวลงในกระดูกเผาป่น

ปิดด้วยกระดาษ ทิ้งไว้ 8-10 คืน

กรอกใส่ขวด

อุปกรณ์

1. กระบะไม้ ขนาดกว้าง ๑ ฟุต ยาว ๑ ฟุต
2. ข้าวสวยหุงสุก ๑ กก.
3. กระดาษฟาง
4. เชือก
5. ขวดแก้วสะอาด ๔ ใบ
6. น้ำตาลทรายแดง ๑ กก.

วิธีทำ

1. ล้างกระบะไม้ให้สะอาดตากให้แห้ง
2. นำข้าวสวยหุงสุก ใส่ในกระบะเกลี่ยให้ทั่ว (ห้ามใช้มือเกลี่ยข้าว)
3. ปิดกระดาษฝางแล้วใช้เชือกมัดให้แน่น
4. นำไปวางไว้บริเวณโคนกอไผ่ เอาใบไผ่คลุมลงบนกระบะให้ทั่ว
5. นำสุ่มไก่หรือภาชนะมาปิดทับเพื่อไม่ให้สัตว์มาคุ้ยกิน
6. ปิดด้วยผ้าพลาสติกป้องกันการเปียกฝน
7. ทิ้งไว้ ๔ คืน
8. นำมาเปิดกระดาษออกจะพบราสีขาวขึ้นภายในกระบะ
9. นำน้ำตาลทรายแดง ๑ กก เทลงในกระบะคลุกให้ทั่วจนเป็นเนื้อเดียวกัน
10. นำใส่ขวดแก้ว ปิดฝา เก็บไว้ในตู้เย็น

2.5 การใช้สมุนไพรในการป้องกันและดูแลสุขภาพสัตว์

น้ำหมักสมุนไพร เช่น สะเดา,บอระเพ็ด

น้ำส้มควันไม้

2.6 ปศุสัตว์อินทรีย์

3) การเตรียมตัวก่อนปฏิบัติงาน

จัดทำ power point ในการบรรยายความรู้ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตทำน้ำหมักชีวภาพพร้อมวัสดุที่ใช้ทำ

1) เรื่อง การเลี้ยงหมูหลุม
2) เรื่อง การทำน้ำหมักชีวภาพ
3) เรื่อง ปศุสัตว์อินทรีย์

4) ปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงานที่บุคคลากรคนอื่นๆควรให้ความสำคัญ

ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำน้ำหมักชีวภาพ การใช้สมุนไพรสำหรับการเลี้ยงสัตว์ การจัดการเลี้ยงสัตว์แนวเศรษฐกิจพอเพียง ปศุสัตว์อินทรีย์

5) การจัดการกับปัญหาอุปสรรคในการทำงาน

1. ปัญหาอุปสรรค เกษตรกรยังไม่ให้ความสำคัญในการปรับเปลี่ยนแนวคิดเพื่อทำการเกษตรแบบพอเพียงโดยมีสัตว์เป็นตัวตั้ง

แนวทางแก้ไข จัดทำแบบหรือตัวอย่างเกษตรกรต้นแบบ/สาธิต ครบวงจรจาการเริ่มเลี้ยงสัตว์แบบพอเพียง สนับสนุนการลดต้นทุนการผลิตด้านการเกษตรสู่เกษตรปลอดสาร-อินทรีย์

2. ปัญหาการสนับสนุนจากหน่วยงานอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรมจนถึงผลสรุปของกิจกรรมหรือเป้าหมายของกิจกรรม

แนวทางแก้ไข หาภาคีเครือข่ายร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่อเนื่อง

5. ข้อมูลทั่วไปของ Smart Officer ต้นแบบและการติดต่อ

นายทินกฤต อินทแพทย์ ตำแหน่ง นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ
สำนักงานปศุสัตว์อำเภอโชคชัย
ตำบลโชคชัย อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30190
โทรศัพท์เคลื่อนที่ 08-1976-8661

6.ข้อมูลผู้ถอดบทเรียน

1) นายรังสรรค์ ระวังสำโรง ปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา โทร. 081-9677184
2) นายทินกฤต อินทแพทย์ ปศุสัตว์อำเภอโชคชัย โทร. 08-1976-8661
1) นายเฉลียว ขจรภพ เจ้าพนักงานสัตวบาล กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีการปศุสัตว์ โทร. 081-9991942